

Chap. Op vrijdag naar de kerk

Kop: Het Evangelie in de wereld van Mammon en Allah

Streamer: De teksten in het kantoor zijn geen marketingslogans, maar citaten uit de Psalmen

Streamer: 'Wie te actief naar buiten treedt met zijn boodschap, komt op een 'zwarte lijst' van ongewenste personen'

Streamer: 'Hij verkocht die dag zo'n drieduizend bijbels voor een schijntje'

Dubai, de snelst groeiende stad ter wereld, gelegen tussen Iran en de Arabische wereld. Overal verrijzen blinkende kantoorflats, met aan het strand luxueuze hotels en resorts. Tussen de hijskranen waarmee aan Dubai's prestigeprojecten gebouwd wordt, werken de Amerikaanse Raymond en Paul aan vriendschap en contact met islamitische jongeren die in Dubai opgroeien en studeren.

Door Karel Smouter en Ludo Hekman

Wanneer je hun kantoor binnenloopt, vraag je je af of dit wel écht de uitvalsbasis van een tweetal zendelingen is. De ruimte heeft alles van een modern kantoor en straalt net als de rest van Dubai uit dat hier vooral veel geld verdiend wordt. Wie beter kijkt, ziet dat de op glas gespoten teksten in het kantoor geen marketingslogans of bedrijfsleuzen zijn, maar citaten uit de Psalmen. En de boeken die op de tafels liggen zijn geen managementboeken, maar bijbels en andere christelijke lectuur. Een van de medewerkers wijst op twee mannen die in een van de ruimtes met elkaar in bespreking zijn. "Ze sluiten geen zakelijke deal, maar houden een bijbelstudie."

Zending en jeugdpastoraat zijn in de Verenigde Arabische Emiraten niet erg gangbaar en bovendien ongewenst. Om die reden kozen Raymond en Paul ervoor om ter plekke geen zendingspost, maar een bedrijf op te zetten. Paul: "We probeerden snelle, geavanceerde computers te verkopen die worden gebruikt bij wetenschappelijk onderzoek. Maar we kwamen er al snel achter dat daar geen markt voor is. De universiteiten hier doen niet veel aan onderzoek." Het bedrijf veranderde in een onderneming die de universiteiten ter plekke adviseert bij het ontwikkelen van beleid. Vanuit die positie treden ze in contact met christenstudenten. Samen met hen proberen ze in contact te komen met de jongeren van Dubai. En dat zijn lang niet alleen moslims. "Dubai ontwikkelt zich tot een belangrijk centrum voor handel en toerisme," vervolgt Paul. "Dat trekt ook mensen uit het Westen en uit andere delen van Azië, zoals India, China en de Arabische landen. Zij hopen een graantje mee te pikken van de snelle groei."

Kofferbak

De zendelingen zijn verbonden aan de United Christian Church of Dubai. Hoewel evangelisatie in de Verenigde Arabische Emiraten officieel is verboden, heeft de overheid meegewerkt aan de bouw van een kerk, waar

in verschillende talen iedere vrijdag - de heilige dag voor de moslims - christelijke samenkomsten worden georganiseerd. Paul: "Onze kerk is erg divers. Er komen mensen uit zo'n vijftig tot zestig verschillende landen en zowel rijk als arm is er vertegenwoordigd."

Dat de overheid zo behulpzaam was bij de realisatie van het kerkgebouw betekent niet dat christenen in Dubai helemaal vrij zijn om hun geloof te beleven. "De grens ligt bij evangelisatie," licht Paul toe. "Wie te actief naar buiten treedt met zijn boodschap, wacht soms de gevangenis en komt op een 'zwarte lijst' van ongewenste personen." Hij vertelt het verhaal van pastor Al Conga, een Filippijnse zendeling. "Iemand tippte de veiligheidsdiensten dat hij bijbels zou uitdelen. Ze lokten hem in een val door hem te benaderen bij zijn auto met de vraag of ze een bijbel konden krijgen. Hij gaf aan dat hij geen Arabische bijbels bij zich had, maar na aandringen van de veiligheidsdienst pakte hij een aantal Engelse bijbels uit zijn kofferbak. Op dat moment werd hij gearresteerd en belandde hij voor vijf maanden in de gevangenis." Toch zijn er ook andere voorbeelden. "Op het Dubai Shopping Festival was iemand van ons bijbels aan het uitdelen. Toen hij daarop werd aangesproken door de politie, vroeg hij of hij ze misschien in plaats van weggeven, mocht verkopen. Dat werd goedgekeurd. Hij verkocht die dag zo'n drieduizend bijbels voor een schijntje, en de politie stond het nog toe ook.'

Het is soms niet eenvoudig om 'de lijn' te bepalen die door politie en overheid wordt gehanteerd. Het grijze gebied is erg groot. Met de manier waarop de kerk zich presenteert, is voorzichtigheid dan ook geboden. Paul en Raymond vermijden om die reden termen als 'zending', 'outreach' en 'bekering' en moeten zoeken naar woorden die geen aanstoot geven, maar wel de lading dekken. "We zeggen daarom dat we mensen willen mobiliseren om Christus te volgen." Christus wordt door moslims gezien als Profeet en belangrijk Leraar. Daarom zorgt deze formulering niet gauw voor problemen.

Vriendschap

De basis voor het werk van Raymond en Paul is het aangaan en onderhouden van vriendschappen met jongeren. Raymond: "Als er een vriendschapsband is, waarin je elkaar vertrouwt en respecteert, volgen de gesprekken vanzelf." Behalve het onderhouden van vriendschappen is het ook van belang om te spreken op een manier die voor beiden herkenbaar is. Raymond noemt het voorbeeld van zijn buurman, bij wie hij een tijdje geleden op de koffie kwam. Toen hij zich voorstelde, noemde Raymond zijn volledige naam. "Mijn tweede naam bleek dezelfde te zijn als een van de belangrijke profeten uit de islam. De man keek daar nogal van op en dacht dat ik net als hij moslim was. Er was meteen een lijntje tussen ons. Later vertelden we elkaar de verhalen die we als christenen met de moslims delen; over Abram, Mozes en Jozef. En dan kom je ook uit bij de verschillen."

Raymond benadrukt dat dit niet altijd met de Bijbel en de Koran in de hand hoeft te gebeuren. "Naast een gemeenschappelijke religieuze achtergrond deel je ook gewoon het leven zélf met mensen. De opvoeding van je kinderen, de omgang met je vrouw, de manier waarop je je vrije tijd doorbrengt. Soms heb ik met mijn omgeving vooral gesprekken over

dit soort praktische kwesties. Ik kan dan op een ontspannen manier laten zien wat Gods Woord over deze dingen te zeggen heeft."

Nahib, geboren in Dubai, maar met een Indische achtergrond, is in zijn studententijd door vriendschap met Paul tot geloof komen. Aan de manier waarop hij over Paul spreekt, is te merken dat hij nog altijd onder de indruk is van diens toewijding. Inmiddels is hij zelf de oprichter en een van de leiders van een christelijke studentenvereniging op de campus van Dubai. Bij iedereen die we tijdens het gesprek passeren, heeft hij wel een verhaal. Hij lijkt bovendien zijn geloof niet onder stoelen of banken te hoeven steken. "Als vereniging hebben we geleerd dat we moeten proberen zoveel mogelijk samen te werken met de universiteitsbesturen. Dan laat je zien dat je betrouwbaar bent en niets te verbergen hebt." De vereniging treedt, behalve met bijbelkringen, ook steeds duidelijker met andere activiteiten naar buiten. Nahib: "We kregen onlangs toestemming voor een discussiemiddag over de islam en het christelijk geloof. De zaal zat helemaal vol en het gesprek werd op het scherpst van de snede gevoerd. Op zo'n middag worden weer nieuwe deuren geopend."

Dilemma's

Wanneer iemand uit een islamitisch milieu Jezus leert kennen en besluit te volgen, is dat natuurlijk een prachtig moment. Maar een keuze als deze brengt tegelijkertijd dilemma's met zich mee. Wanneer vertelt zo iemand bijvoorbeeld zijn ouders over zijn bekering? Raymond wil zo'n moment niet forceren. "Dat moet echt iets zijn tussen God en die persoon. Alleen als God heel duidelijk tot me spreekt, zou ik tegen iemand zeggen dat hij het zijn ouders moet vertellen. Raymond vertelt het verhaal van een studente die hier over kan meepraten. Ze was al een aantal jaar christen en had het haar ouders nog niet verteld. Na een studieweekend voelde zij dat het tijd werd om het te gaan vertellen. Ze had een heel goede vertrouwensrelatie met haar vader en nam hem op een zeker moment apart. Haar vader begon te huilen toen hij hoorde van de bekering van zijn dochter en vroeg haar om het in elk geval aan niemand te vertellen."

In een ander voorbeeld was de reactie ronduit afwijzend. "Toen zijn moeder hem een half jaar later vroeg of hij nog steeds in Jezus geloofde, zei hij: 'Nee, natuurlijk niet.' Hij ontkende Jezus, om de band met zijn ouders te bewaren."

Er bestaan verschillende denkbeelden over evangelisatie onder moslims. Volgens sommigen is het verstandig om een 'stille christen' te worden. Je blijft dan gewoon naar de moskee gaan en jezelf profileren als moslim. Alleen richt je die gebeden niet tot Allah maar tot Isa (Jezus). Anderen beweren dat de religies zó op elkaar lijken, dat het helemaal niet nodig is om moslims te bekeren. Ten slotte zijn er ook mensen die een radicale breuk met het verleden - zeker als dat islamitisch is - voorstaan. Paul en Raymond zoeken in Dubai naar een middenpositie. 'We willen niet doen alsof de religie waarmee ze opgroeien totaal minderwaardig is. We benadrukken het respect voor de familie en de achtergrond waar zij vandaan komen. Maar uiteindelijk

moedigen we mensen toch aan om hun hele leven toe te wijden aan Jezus. Ook als dit betekent dat ze thuis in de problemen komen.”

Om veiligheidsredenen zijn de namen van de geïnterviewden gefingeerd.